

zaaknummer 2011T563(1)

Datum beslissing: 28 oktober 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
tijdens zijn leven na zijn priesterwijding (onder meer) kapelaan
geweest in [plaats] van 1956 tot 1961,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

De griffie van de Klachtencommissie heeft een aantal e-mails van klager ontvangen, onder meer een melding op 7 april 2010.

Blijkens een interne e-mailwisseling van medewerkers van het Meldpunt van 24 november 2011 heeft klager laten weten dat hij klachten wilde indienen terzake van het seksueel misbruik waarvan hij eerder melding had gemaakt.

Op 4 juni 2012 is een brief ingekomen bij de griffie van [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 24 mei 2013 is een e-mail bericht binnengekomen van de juridisch adviseur mr. Weller, waarin hij meldt dat geen klacht zal worden ingediend tegen aangeklaagde.

Op 29 april 2015 is alsnog een klaagschrift met bijlagen door de griffie ontvangen.

Op 3 juli 2015 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift met bijlagen ingekomen van [naam].

Op 22 september 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Weller.

Namens het Bisdom zijn verschenen [naam] en mr. [naam], hoofd juridische zaken van het Bisdom Roermond.

Ter zitting zijn kopieën aan partijen uitgereikt betreffende de e-mailwisseling rondom de melding van klager d.d. 7 april 2010, alsmede e-mails van klager d.d. 15 en 16 november 2011. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld deze stukken in te zien en te bespreken.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1 Toen klager 10/11 jaar oud was en in de 5^e klas zat van de lagere school in [plaats], ging hij altijd via de markt te voet van en naar school. Aangeklaagde was kapelaan in de Basiliek. De school van klager bevond zich achter de Basiliek.

Op een dag wachtte aangeklaagde klager na school op de markt op en nam klager mee naar het jeugdhuis. Klager moest op een stoel gaan zitten, dicht naast aangeklaagde. Aangeklaagde begon vragen te stellen over wat er allemaal gebeurd was met een meisje dat een paar jaar ouder was dan klager. Ondertussen was aangeklaagde onder zijn toog met zich zelf bezig. Met zijn andere hand ging aangeklaagde in de broek van klager. Na een tijdje liet aangeklaagde klager gaan. Hij zei dat hij klager nog wel eens bij zich zou roepen.

Klager probeerde aangeklaagde te ontlopen, maar dat lukte niet altijd. Ook de keren daarna stelde aangeklaagde seksueel getinte vragen over het meisje en over wat klager allemaal al op seksueel gebied had meegemaakt. Terwijl aangeklaagde met de piemel van klager speelde, vroeg hij onder meer aan klager of dat ook al bij hem was gedaan. Aangeklaagde vroeg of klager het bij aangeklaagde wilde laten zien. Ook stak aangeklaagde zijn vinger in de anus van klager. Klager was eerder al op jonge leeftijd seksueel lastig gevallen door jongens waaronder iemand die in het bedrijf van zijn vader werkte en waarbij ook dat meisje betrokken was als slachtoffer.

Ter zitting heeft klager verklaard dat aangeklaagde ook 3 à 4 keer de broek van klager naar beneden heeft gedaan en zijn vinger in de anus van klager heeft gestopt, terwijl aangeklaagde met zijn andere hand zich zelf aan het bevredigen was. Ook moest klager 3 à 4 keer aangeklaagde oraal bevredigen en heeft aangeklaagde 3 à 4 keer de piemel van klager in zijn mond gestopt.

De laatste keer dat klager met aangeklaagde in het jeugdhuis was, was het betreffende meisje er ook. Aangeklaagde wilde toen dat het meisje hetzelfde met klager zou doen als wat andere jongens met haar deden. Zo ver is het echter niet gekomen, want klager is samen met het meisje hard weggerend. Daarna heeft klager nooit meer last gehad van aangeklaagde.

Als andere kinderen klager uit het jeugdhuis zagen komen, dan vroegen ze naar wat er gebeurd was. Volgens klager wist iedereen wat aangeklaagde daar binnen deed.

Toen klager in de 6^e klas zat, kon hij op de fiets naar school. Hij kon dan een andere route nemen van en naar school en kon zo aangeklaagde ontlopen.

2.2 Klager is na het misbruik door aangeklaagde naar het internaat [naam] gegaan. Ook daar is klager ernstig misbruikt, door meerdere broeders.

Klager kwam uit een streng katholiek milieu. Klager kon dan ook thuis niets over het seksueel misbruik vertellen.

Klager geeft aan op seksueel gebied gefrustreerd te zijn geraakt. In 1967 is klager getrouwd. Hij heeft drie dochters. Aanvankelijk had klager alleen tegen zijn oudste dochter verteld wat er was gebeurd op [internaat]. Inmiddels is zijn echtgenote ook ingelicht.

Klager heeft tot op heden nooit hulpverlening gezocht.

Klager heeft reeds in 2010 een melding gedaan bij het Meldpunt. Aangezien er destijds geen sprake was van steunbewijs en omdat er in het eerste gesprek met de juridisch adviseur niet was aangegeven dat er daadwerkelijk misbruik had plaatsgevonden, is destijds afgezien van het indienen van een klacht. Toen er in 2014 een andere, nieuwe, klacht tegen aangeklaagde werd ingediend, heeft klager op verzoek van zijn juridisch adviseur een steunverklaring gegeven voor die zaak. Toen klager hoorde dat zijn verklaring door het Bisdom in twijfel werd getrokken en daarom door de Klachtencommissie buiten beschouwing was gelaten, heeft klager besloten alsnog een zelfstandige klacht tegen aangeklaagde in te dienen.

2.3 Het doel van de klachtenprocedure is voor klager het verkrijgen van een oprechte erkenning van hetgeen hem is aangedaan.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vicaris-generaal geeft aan dat het Bisdom bij schrijven van 27 mei 2013 vanuit het Meldpunt was geïnformeerd dat de juridisch adviseur van klager had laten weten dat klager zijn klacht tegen aangeklaagde niet zou voortzetten. Bij brief van 12 mei 2015 heeft het Bisdom vervolgens toch een klaagschrift van klager ontvangen.

Er zijn eerder drie klachten tegen aangeklaagde ingediend. Aan ieder van deze klachten was destijds een verklaring van klager toegevoegd als steunbewijs. Na de behandeling van deze drie klachten ter zitting, heeft de vicaris-generaal navraag gedaan naar de reden van het intrekken van klager van de klacht tegen aangeklaagde. Er bleek dat klager destijds bij het Meldpunt als reden had opgegeven dat aangeklaagde richting hem geen misbruik had begaan. Nadat hierop door de vicaris-generaal was gewezen, heeft de Klachtencommissie de verklaring van klager vanwege de gerezen twijfel over de betrouwbaarheid buiten beschouwing gelaten. De drie klachten zijn vervolgens alsnog gegrond verklaard. De tegen deze adviezen ingebrachte bezwaren hebben tot grote verbazing van de vicaris-generaal niets opgeleverd.

In het licht van bovenvermelde gang van zaken bestaat er bij het Bisdom moeite met de klacht van klager. Het Bisdom wil vast houden aan de verklaring zoals die is afgelegd bij het eerdere intrekken van de klacht. Het Bisdom ziet in het klaagschrift geen enkele aanleiding om daar anders over te gaan denken.

Behalve de eerder genoemde klachten zijn er geen andere klachten tegen aangeklaagde ontvangen. Een oproep via KLOKK heeft ook geen andere meldingen opgeleverd. Ook in de archieven is geen enkele melding over misbruik door aangeklaagde aangetroffen en naspeuringen in politiedossiers, waarin aangeklaagde naar werd beweerd veelvuldig zou voorkomen, hebben ook geen enkele vermelding opgeleverd.

De conclusie is dat er op dit moment geen reden is om de klacht van klager aannemelijk te achten. Erger nog, er heerst het gevoel dat zijn klacht ontkrachtend werkt ten opzichte van de al behandelde klachten tegen aangeklaagde.

4. De beoordeling

4.1 Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen

moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager, toen hij in de 5e klas van de lagere school zat, meermalen onzedelijk is betast door aangeklaagde in het jeugdhuis te [plaats]. Verder acht de Klachtencommissie aannemelijk dat aangeklaagde 3 à 4 keren zijn vinger in de anus van klager heeft gestopt, dat aangeklaagde 3 à 4 keren de piemel van klager in zijn mond heeft gestopt en voorts dat klager 3 à 4 keren aangeklaagde oraal moest bevredigen.

De Klachtencommissie acht allereerst het verhaal van klager - zoals omschreven in zijn melding en in zijn klaagschrift, hetgeen ter zitting nader is toegelicht - geloofwaardig, dit ondanks de ingekomen e-mail van de juridisch adviseur van klager d.d. 24 mei 2013. De Klachtencommissie acht het zeer begrijpelijk dat de inhoud van deze e-mail voor grote verwarring heeft gezorgd. Immers, er was door de juridisch adviseur aan het Meldpunt gemeld dat klager zelf niets was overkomen, althans dat hij dit tijdig had afgehouden en dat om die reden geen klacht tegen aangeklaagde zou worden ingediend. Ter zitting heeft de juridisch adviseur verklaard dat hij een vergissing had gemaakt door te melden dat klager zelf niets was overkomen. Later werd hem namelijk duidelijk dat hij niet volledig op de hoogte bleek te zijn van wat zijn cliënt, klager, destijds allemaal in het jeugdhuis in [plaats] was overkomen. Klager had daar niet meteen met zijn juridisch adviseur over gesproken, wel over het seksueel misbruik tijdens zijn verblijf op het internaat te [plaats], en de melding van klager uit 2010 was hem toen niet bekend.

Vast staat dat klager al op 7 april 2010 een melding had gedaan bij het Meldpunt tegen een kapelaan in [plaats]. De precieze naam van aangeklaagde kon klager toen niet noemen, hij vermeldde: 'zoiets van [naam]? dan moet je dat op zijn frans uitspreken.' Voorts heeft hij in november 2011 via een e-mail bericht aan het Meldpunt nog verder verklaard over het seksueel misbruik. De Klachtencommissie is van oordeel dat de door de juridisch adviseur van klager gemaakte vergissing, hoe ongelukkig deze ook is gebleken, klager niet valt aan te rekenen. De Klachtencommissie heeft geconstateerd dat de door klager afgelegde verklaringen (in zijn e-mails, klaagschrift en voorts ter zitting) in grote lijnen overeenkomen. Het seksueel misbruik door aangeklaagde heeft plaatsgevonden in het jeugdhuis te [plaats]. Ter zitting heeft klager nader toegelicht hoe vaak dit is gebeurd.

De verklaring van klager wordt ondersteund door drie door de Klachtencommissie tegen aangeklaagde gegrond verklaarde klachten (bekend onder de zaaknummers 2013W1136, 2014W1237 en 2014W1333). De aard van het in deze zaken beschreven seksueel misbruik komt sterk overeen met hetgeen klager is overkomen.

4.4 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik pas 10 à 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Bisdom Roermond de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 28 oktober 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

mr. C.C. de Rijke-Maas,
voorzitter

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.